

Puolimatkan tilannekatsaus

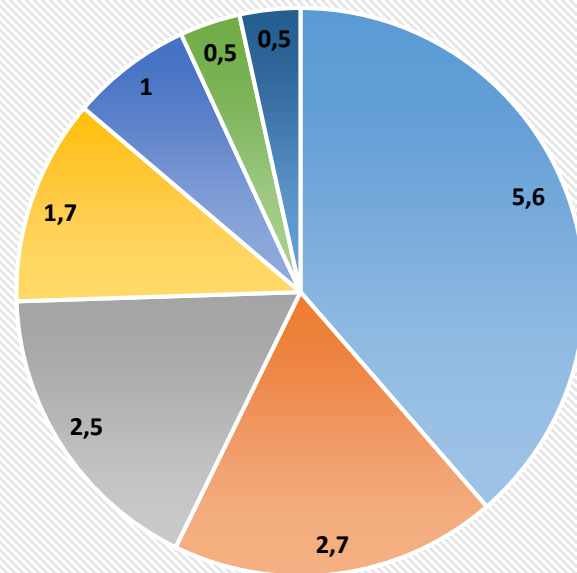

AUNE KEVÄTSEMINAARI 19.4.2018

Rahoitus 2016-2018

Kehittäminen ja koordinaatio

Yhteensä 14,5M€ (tavoite ohjelmakaudella 24 M€)
Ei huomioitu kaupunkien ja järjestöjen omarahoitusta

- STEA hankeavustukset
- ARA asumisneuvonta-avustus
- ESR-rahoitus
- AMIF-rahoitus
- RISE/OM rahoitus
- OKM rahoitus
- YM/ARA rahoitus koordinaatio ja kehittäminen

Rahoitus 2016-2018

Asunnot (hankinta ja rakentaminen)

STEA avustukset asuntojen hankintaan:

- 7,3 M€ vuodelle 2016
- 5,9 M€ vuodelle 2017
- 7,8 M€ vuodelle 2018
- **21 M€ yhteensä (pk-seudulle n. 17 M€)**

ARA investointiavustukset nuorisoasunnot:

- 1,2 M€ (1298 asuntoa) vuonna 2016
- 1,3 M€ (81 asuntoa) vuonna 2017
- 2,3 M€ avustusvaraus vuonna 2018
- **4,8 M€ yhteensä (pääosin pk-seudulle)**

ARA investointiavustukset pitkäaikaisasunnottomat:

- **2,5 M€ (29 asuntoa) vuonna 2016 Lahteen**

KAIKKI YHTEENSÄ 28,3 M€ (tavoite ohjelmakaudella 54 M€)

- **Miten hyödyntää ARA investointiavustusta hajautetun asuntokannan tuottamiseen asunnottomuustyöhön?**

Uudet asunnot kohderyhmälle 2016-2017

(aiesopimukseen kirjattu tavoite 1 910 asuntoa)

	Espoo	HKI	JKL	Kuopio	Lahti	Oulu	Pori	TRE	* Vantaa	**Hyvinkää	Yhteensä
Yleishyödylliset vuokra-asunnot	90		2	12							104
Nuorisoasunnot	106	95		31	264			28	61		585
Asumisyksiköt					1	2	1	2			6
Asumisyksiköissä asuntoja					29	40	17	57			143
RAKENNETUT ASUNNOT YHEENSÄ	196	95	2	43	293	40	17	85	61		832
YKSITYISILTÄ VÄLIVUOKRATUT ASUNNOT	27		11			117		20	24		199
ASUNTOJEN HANKINTA YMS.	32	63	23	3		20		14	24		179
KAIKKI UUDET ASUNNOT YHTEENSÄ	255	158	36	46	293	177	17	119	109		1 210

* Vuoden 2017 luvut puuttuu

** Luvut tarkistettavana

**Nykyisestä asuntokannasta
noin 3500 asuntoa
kohderyhmälle**

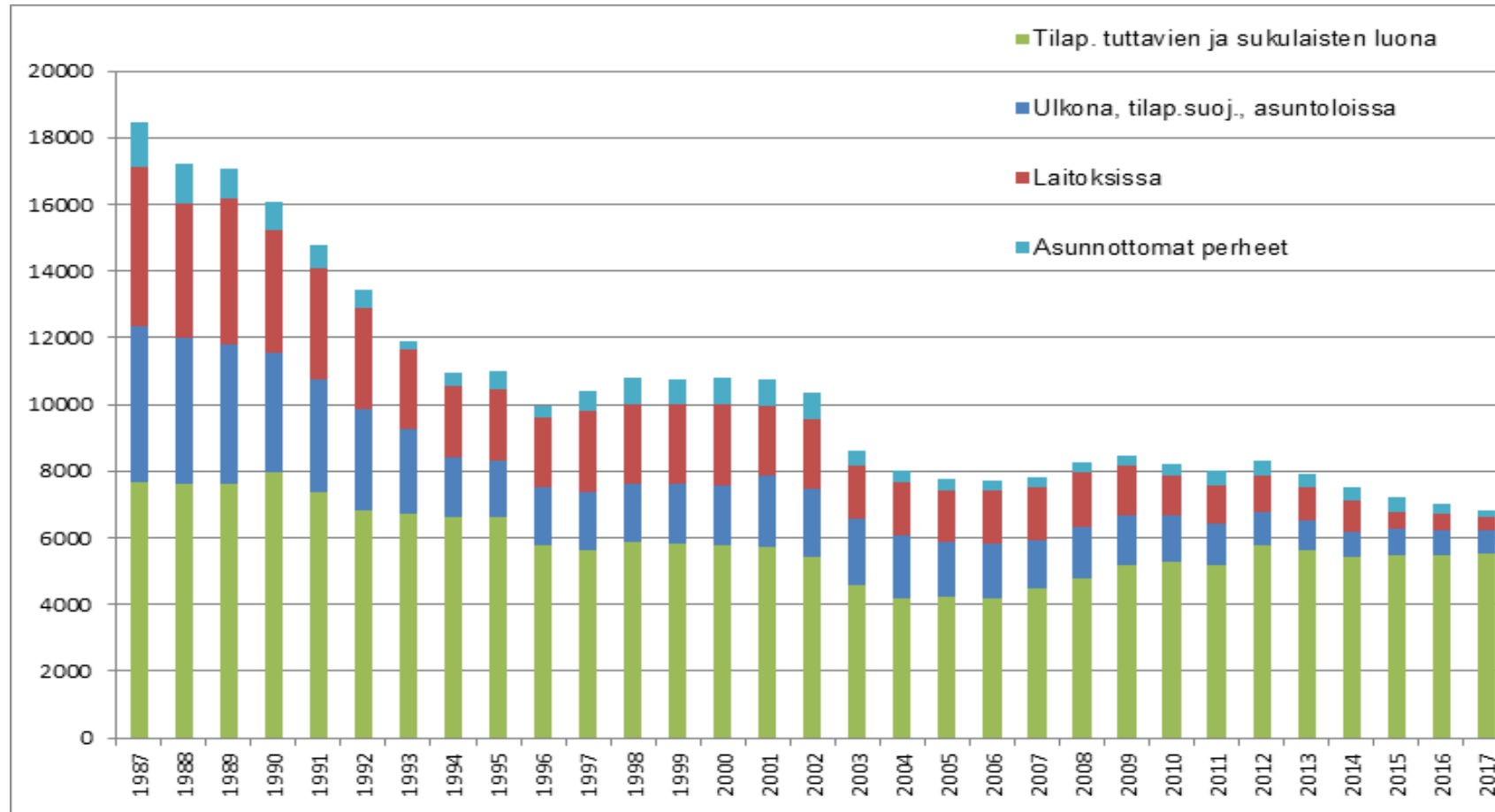
Kokemusasiiantuntijat ja asumisneuvojat

Kokemusasiiantuntijat 2017	Espoo	HKI	Hyvinkää	Kuopio	Lahti	Pori	TRE	Vantaa	YHT.
Työskennelleet päätoimisesti	2	11		2			2		17
Tilapäisesti ja/tai osa-aikaisesti työskennelleet	4	5*			3			5	17
Vapaaehtoiset	2	18*	3			1			24
YHTEENSÄ	8	34	3	2	3	1	2	5	58

Asumisneuvojat 2017	Espoo	HKI	JKL	Kuopio	Lahti	Oulu	Pori	TRE	Vantaa	Kuuma	Yhteensä
Sosiaalitoimessa	2	18	2			3	1	5			31
Kunnan vuokratilayhtiöissä	5			2			1	1	3*	7	17
Järjestöissä ja säätiöissä	1	4*	4	2	7			5	1*	2	26
Muualla (yritykset tms.)								1	1*		2
Yhteensä	8	22*	6	4	7	3	2	12	5*	9	78

* Vuoden 2016 luku

Asunnottomat 2017

Uudet asunnottomat 2017

	Espoo*	Hki *	JKL	Kuopio*	Lahti*	Oulu	Pori	Tre	Vantaa	Hkää	Yht.
Uusia asunnottomia 2016	371	2 370	84	68	29	94	30	173	284	-	3 503

	Espoo*	Hki*	JKL	Kuopio	Lahti	Oulu	Pori	Tre*	Vantaa	Hkää	Yht.
Uusia asunnottomia 2017	414	2 500	131	45	40	65	26	149	196	-	3 566

* 2016 Espoo, Helsinki, Kuopio ja Lahti laskentatapa = kaikki asunnottomat vähennettynä pitkäaikaisasunnottomien määrällä

* 2017 Espoo, Helsinki. Oulu ja Tampere laskentatapa = kaikki asunnottomat vähennettynä pitkäaikaisasunnottomien määrällä

Asunnottomuuden kuva muuttuu

- 85 % majoilee tuttavien ja sukulaisten luona majoilevia
- Asunnottomista yli puolet uusia
- **Heterogeeninen ryhmä**, ihmisiä eri yhteiskuntaluokista
- Lyhytkestoista asunnottomuutta (joillakin pitkä asunnottomuustausta)
- Vuokravelkaa, **luottotiedot menneet**
- **Nuoria kohtalaisen paljon**, ikääntyneitä yhä enemmän
- Eron seurauksena asunnottomaksi
- Miehiä

Asunnottomana vapautuneet vangit 2017

KUNTA	Ei		Vakituinen asunto		Kuntoutusyksikkö (esim. päihde-/mielenterveyskuntoutus)		Puuttuva tieto	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Espoo	24	13,3 %	78	43,3 %	15	8,3 %	63	35,0 %
Helsinki	129	17,8 %	282	38,9 %	51	7,0 %	263	36,3 %
Vantaa	34	14,7 %	106	45,7 %	14	6,0 %	78	33,6 %
Hyvinkää	9	28,1 %	15	46,9 %	1	3,1 %	7	21,9 %
Joensuu	11	19,0 %	32	55,2 %	5	8,6 %	10	17,2 %
Jyväskylä	19	12,5 %	93	61,2 %	5	3,3 %	35	23,0 %
Kerava	5	18,5 %	8	29,6 %	3	11,1 %	11	40,7 %
Kouvola	9	14,3 %	46	73,0 %	1	1,6 %	7	11,1 %
Kuopio	12	14,5 %	45	54,2 %	2	2,4 %	24	28,9 %
Lahti	19	16,1 %	73	61,9 %	5	4,2 %	21	17,8 %
Lappeenranta	7	17,5 %	22	55,0 %	1	2,5 %	10	25,0 %
Mikkeli	4	10,3 %	27	69,2 %	1	2,6 %	7	17,9 %
Oulu	30	19,2 %	82	52,6 %	4	2,6 %	40	25,6 %
Pieksämäki	3	10,0 %	24	80,0 %	0	0,0 %	3	10,0 %
Pori	12	13,8 %	56	64,4 %	2	2,3 %	17	19,5 %
Rauma	6	18,2 %	18	54,5 %	2	6,1 %	7	21,2 %
Rovaniemi	10	27,0 %	23	62,2 %	0	0,0 %	4	10,8 %
Seinäjoki	6	15,0 %	29	72,5 %	0	0,0 %	5	12,5 %
Tampere	56	23,0 %	115	47,1 %	18	7,4 %	55	22,5 %
Turku	58	27,1 %	87	40,7 %	14	6,5 %	55	25,7 %
Vaasa	9	19,1 %	25	53,2 %	4	8,5 %	9	19,1 %
Yht.	472	17,9 %	1286	48,8 %	148	5,6 %	731	27,7 %

Häädöt 2007-2017

Vuosi	Vireille tulleita häätöjä	Muutos edellisestä vuodesta	Toimeenpantuja häätöjä*	Muutos edellisestä vuodesta
2007	7 899	1,1 %	2 607	-1.1 %
2008	7 328	-7,2 %	1 448	-44,5 %
2009	7 510	2,5 %	1 409	-2,7 %
2010	7 370	-1,9 %	1 411	0,1 %
2011	7 342	-0,4 %	1 499	6,2 %
2012	7 234	-1,5 %	1 519	1,3 %
2013	7 051	-2,5 %	1 654	8,9 %
2014	7 586	7,6 %	1 723	4,2 %
2015	7 016	-7,5 %	1 790	3,9 %
2016	6 598	-6,0 %	1 809	1,1 %
2017	7 000	6,1 %	2 201	21,7 %

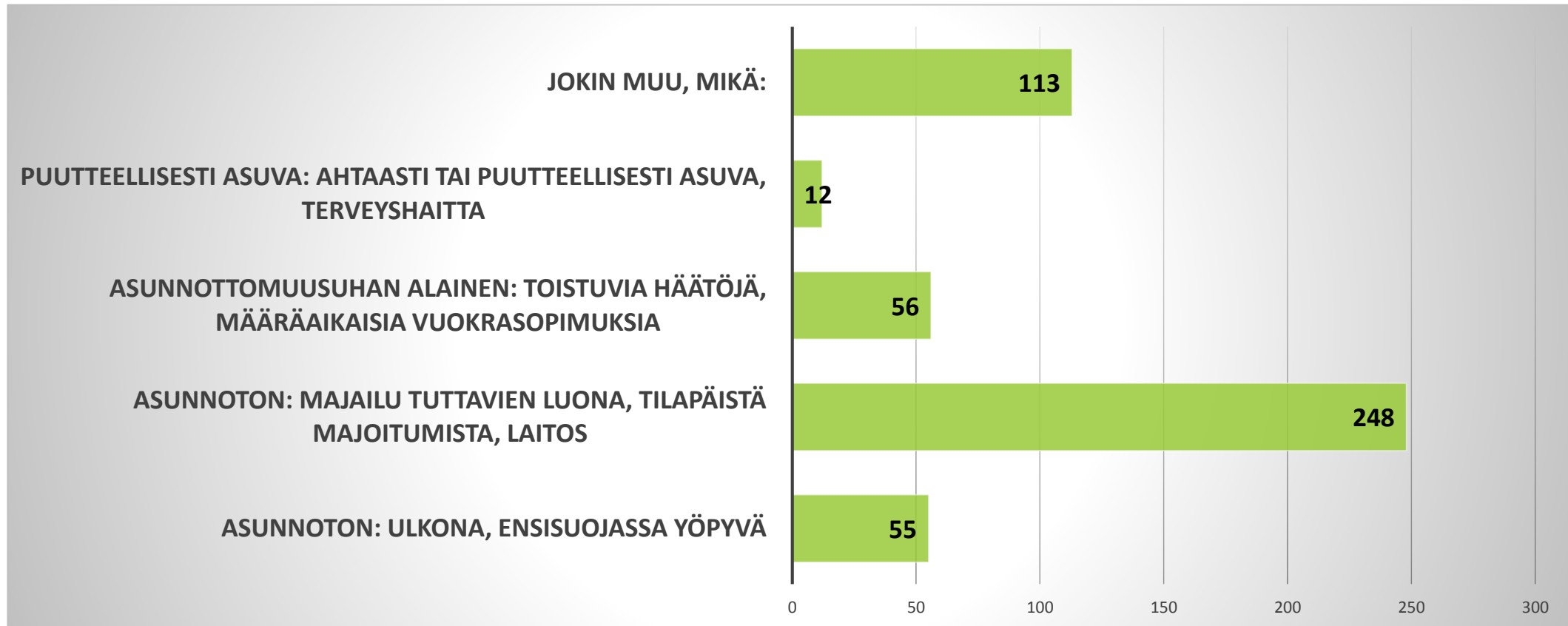
Asumisneuvontatyöllä estettiin vuonna 2017 ohjelmakaupungeissa lähes 3 000 häädön toteutuminen

Asiakaskohtaisen seuranta

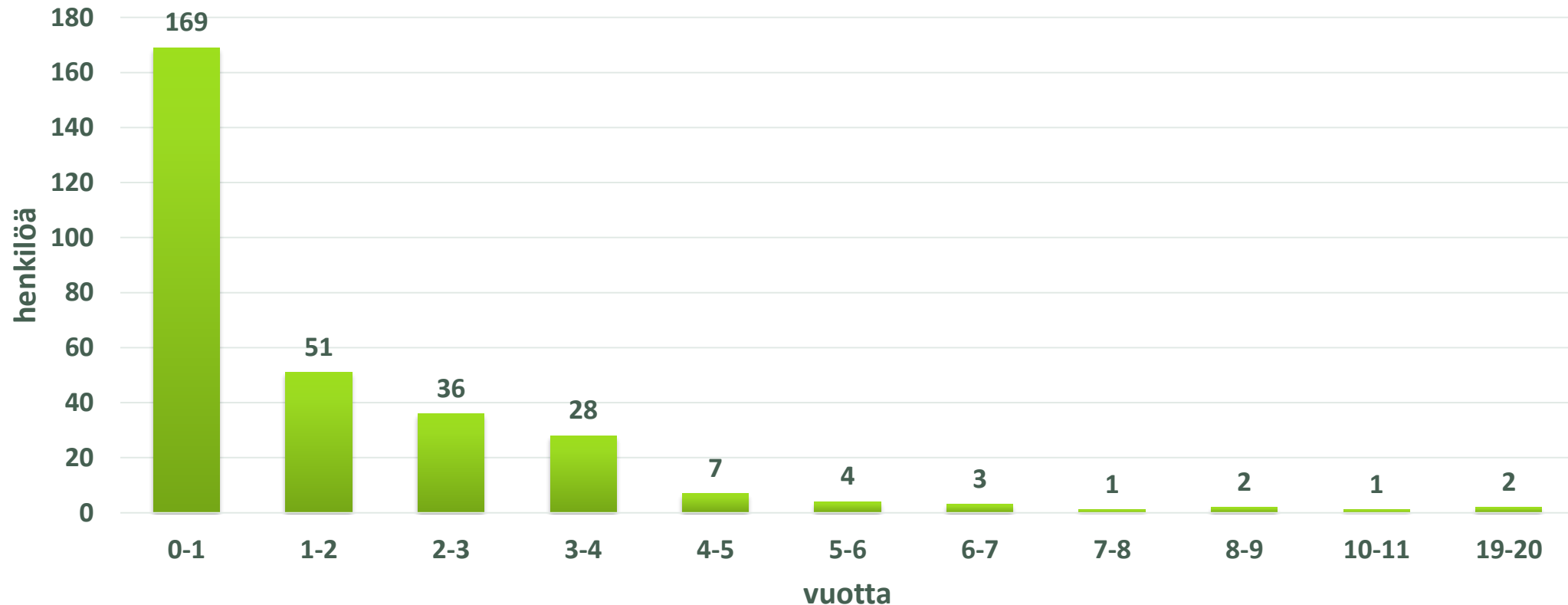

- Tiedot täytetty vuosien 2016-2017 aikana ja koostettu tammikuussa 2018
- Asunnottomien asumispalvelujen asiakkaista (6 kaupunkia)
- Tiedot seurantalomakkeelle kirjaa yleensä työntekijä, suositus täyttää mahdollisuuksien mukaan yhdessä asiakkaan kanssa
- Tulolomake täytetty asiakkaan muuttaessa yksikköön/asuntoon (488 kpl)
- Poismuuttolomake täytetty asiakkaan muuttaessa pois tai tuen päättyessä (396 kpl)

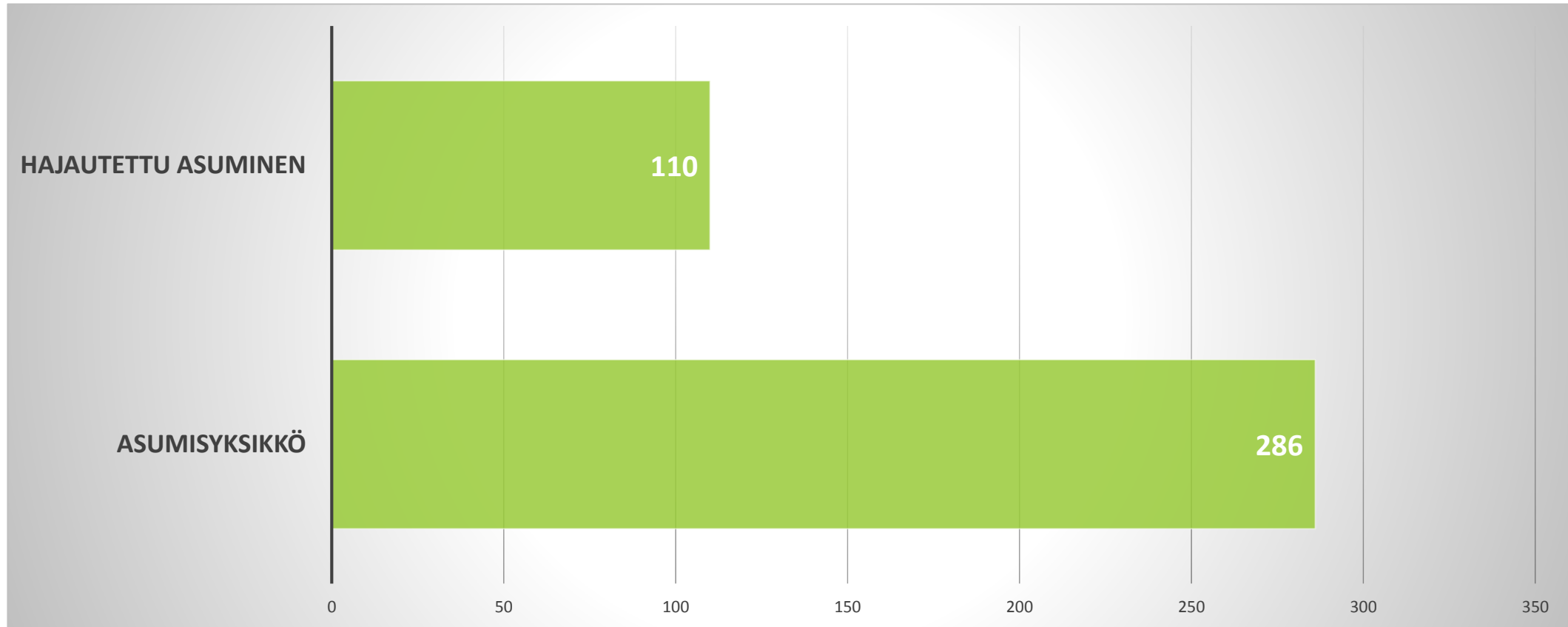
Tulolomake: Ensisijainen asumismuoto ennen palvelua

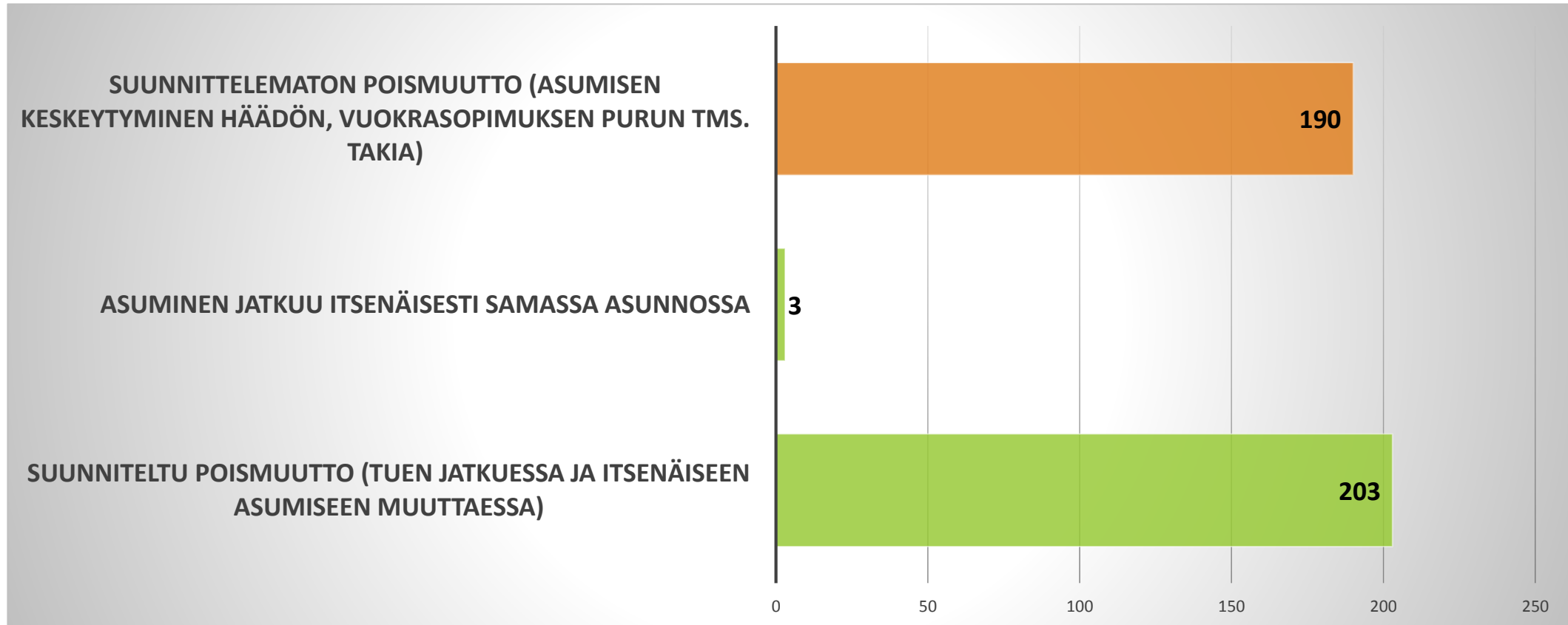
Tulolomake: Asunnottomuuden kesto ennen tuettuun asumiseen tuloa (n=304)

Poismuuttolomake: Asumismuoto

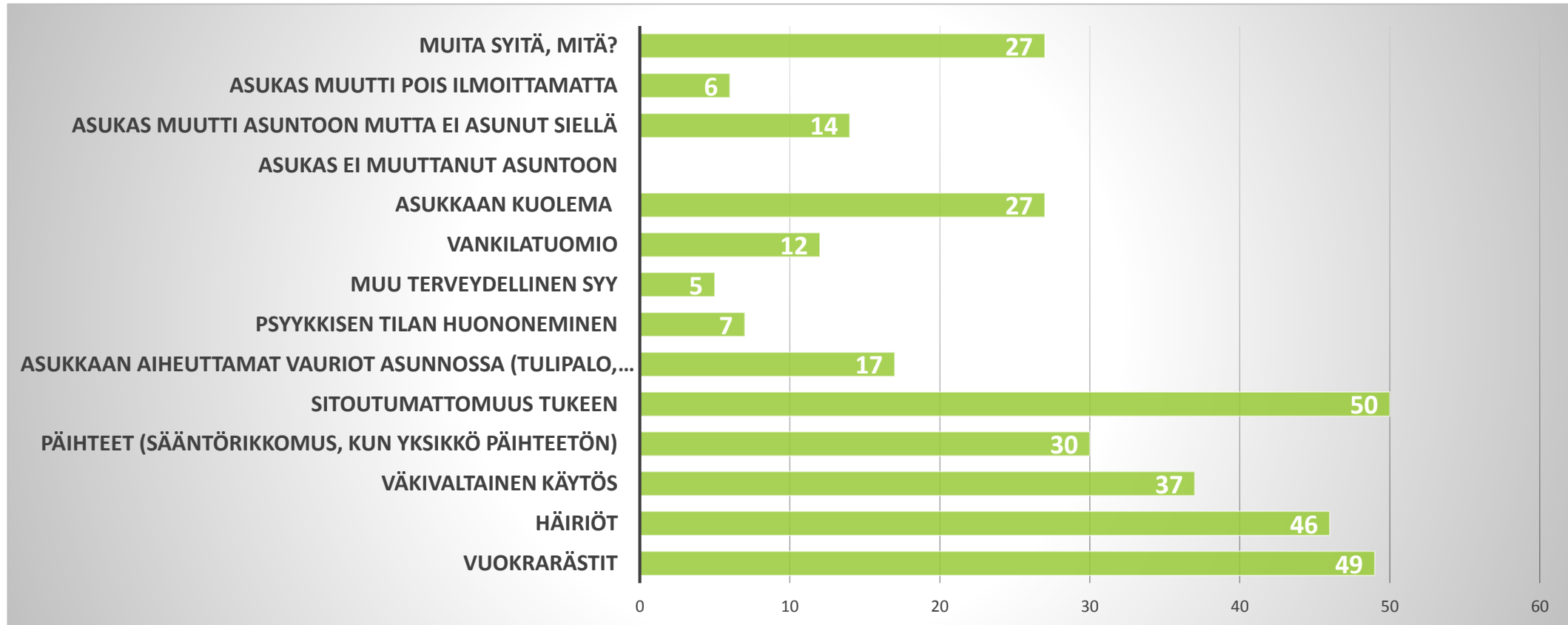

Poismuuttolomake: Asumisen/tuen päättyminen

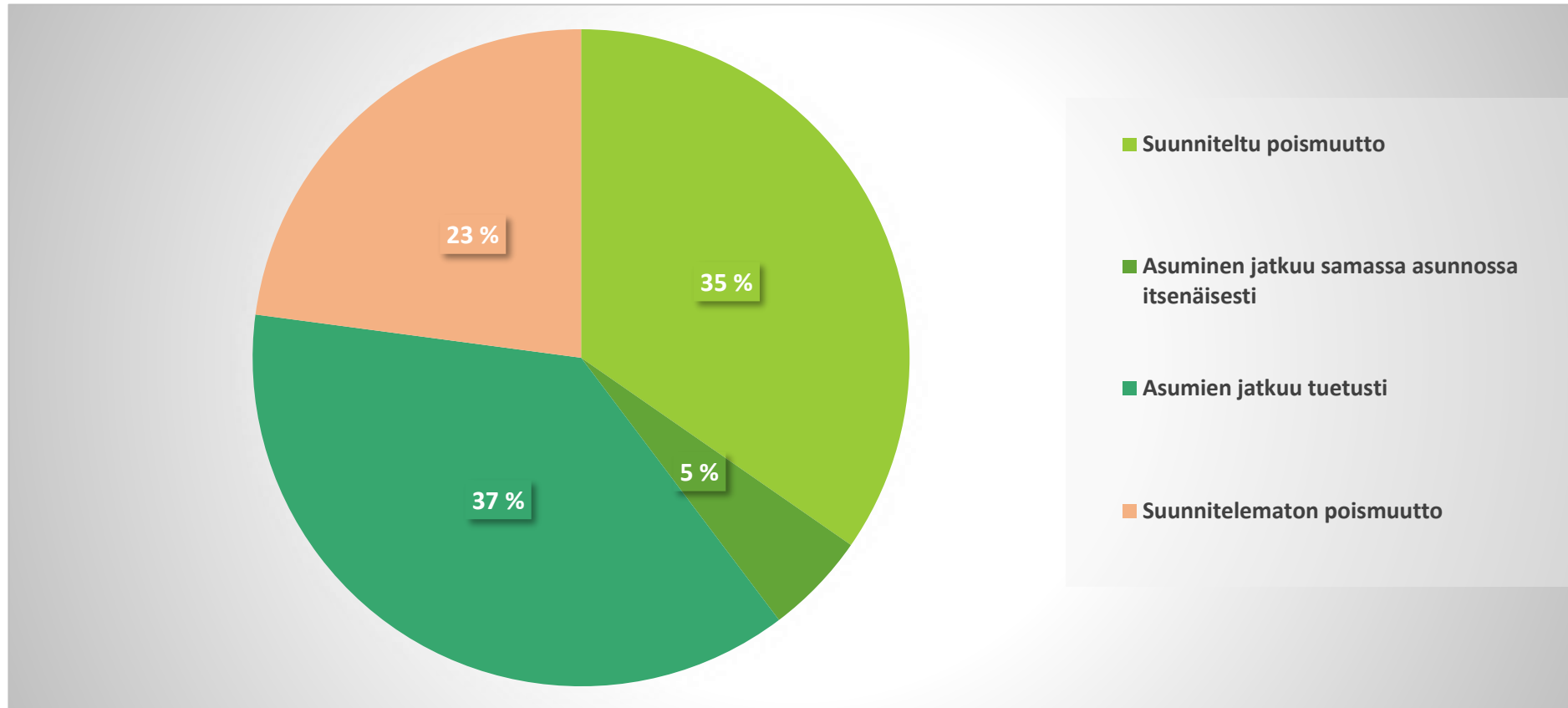
Suunnittelematon poismuutto

Syyt (mahdollisuus valita useampi)

Asumisen onnistuminen 2012-2017

Koordinaatioryhmän arvio: onnistumiset

- STEA panostus, 2018 mennessä jo noin 22 M€
- 40 erillishanketta mukana asunnottomuuden kitkemisessä
- Asumisneuvontatyön vahvistuminen, esim. Helsingin asumisneuvonnan hyvät tulokset
- Rikosseuraamuslaitoksen panostus asunnottomuustyöhön
- Ennaltaehkäisevän asunnottomuustyön strategisen ajattelun käynnistyminen
- Uusi ARA-rahoitus vuokra-asukkaiden talousongelmien ehkäisyyn
- Vahva sitoutuminen yhteiseen kehittämiseen, VK-hankkeen koulutukset kysytyjä
- Velka- ja talousnäkökulman vahva mukaantulo asunnottomuustyöhön
- Huoneistoturvavakuutus
- Kansainvälinen yhteistyö esim. HUB-perustaminen

Koordinaatioryhmän arvio: jatkossa erityistä panostusta

- **Lisää kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja! ARA-investointiavustusten parempi hyödyntäminen hajautetun asuntokannan tuottamisessa kohderyhmälle**
- **Monialaisten liikkuvien tukimuotojen kehittämiseen (esim. FACT-tiimit)**
- **Saumattomien palveluketjujen vahvistamiseen**
- **Asunnottomuustyön näkökulman vahvistamiseen SOTE-uudistuksen valmistelussa**
- **Mitä AUNE-ohjelman jälkeen? Jatkoratkaisun valmistelutyöhön laajassa yhteistyössä alan toimijoiden kanssa.**

Ajankohtaista

- **SOTE-uudistus ja asunnottomuustyö**
- **Asunnottomuuden tilastoinnin kehittäminen**
- **Asumispalvelut ja päihteet-foorumi**
- **Asumisosiaalisen työn koulutuksen käynnistäminen**
- **Naisten asunnottomuuden erityiskysymykset**
- **Vuokra-asukkaiden talousongelmien ehkäiseminen –pilottihanke**
- **Ohjelman väliraportti**

KELA terveisiä

- **3 kk vuokravakuus erityisen haastavien asiakasryhmien kohdalla**

Vuokravakuutena annetaan yleensä 2 kuukauden vuokraa vastaava määrä. Perustellusta syystä vakuus voidaan antaa 3 kuukaudeksi, jos hakija on vaikeasti asutettava. Perusteltu syy on esimerkiksi asunnottomuuden uhka, ja vaikeasti asutettavana voidaan pitää esimerkiksi asiakasta, jolla on luottohäiriö. Lain mukaan 3 kuukautta pisin mahdollinen vuokravakuusaika (AHVL 8 §).

- **Vuokravakuuden kesto – toistaiseksi voimassaolevaksi (kyseinen asunto ja henkilö)**

Vuokravakuus annetaan vuokrasopimuksen voimassaoloajan mukaisesti. Se on asuntokohtainen. Jos vuokrasopimus on voimassa toistaiseksi, myös vuokravakuus on voimassa toistaiseksi.

Etuusohjeessamme asia on todettu seuraavasti:

Jos määräajaksi tehdyn vuokrasopimuksen jälkeen tehdään uusi vuokrasopimus (jatkosopimus) samaan asuntoon, on vuokravakuutta haettava uudelleen. Jatkohakemukseksi riittää jatkosopimus tai tarjous jatkosopimuksesta. Jatkohakemus on toimitettava Kelaan kuukauden kuluessa aiemman sopimuksen päättymisestä. Uuden sopimuksen on vastattava aikaisempaa sopimusta ja asiakkaalla tulee olla oikeus perustoimeentulotukeen, kun jatkovakuutta myönnetään. Edellä mainittujen edellytysten täyttyessä asiakkaalle annetaan uusi päätös vuokravakuudesta. Uusi maksusitoumus lähetetään päätöksen liitteenä asiakkaalle tai asiakkaan pyynnöstä suoraan vuokranantajalle.

KELA terveisiä

- **Muuttovaatimus liian kalliin vuokran takia**

- asumisen tuen asiakkaille, jotka ovat tuetussa asumisessa (yksiköissä)
- luottotiedot menettäneen lähes mahdoton löytää uutta vuokra-asuntoa

Muuttokehotuksesta voidaan luopua, jos asiakas antaa perustellun selvityksen asiasta, esim. että luottotietojen puuttumisen vuoksi uuden asunnon löytäminen on erittäin vaikeaa. Jos sosiaalityöntekijä antaa oman selvityksen asiasta, noudatetaan Kelassa lähtökohtaisesti sosiaalityön näkemystä asiakkaan tilanteesta.

Jos Kelassa on tieto, että hakija asuu kunnan järjestämässä tuetussa asumisessa, ei muuttokehotusta tulisi antaa.

- **Tietojärjestelmä ei automaattisesti tiedota käsittelijää maksamaan toimeentulotukea asumisen osalta suoraan vuokranantajalle, vaikka tästä olisikin tehty perusteltu linjaus asiakkaan kohdalla.**

Tältä osin järjestelmää ollaan parhaillaan kehittämässä. Toistaiseksi maksunsaajan syöttäminen on käsittelijän vastuulla.